

IL-HAMES SENA L-ISTUDJI SOĊJALI (Ġenerali) IL-HIN: Siegħa u tliet kwarti

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

Din il-karta tal-eżami fiha SITT Taqsimiet (A, B, C, D, E u F). L-istudenti jridu jwiegħbu t-Taqsimiet KOLLHA. Il-marki għal kull Taqsima jidhru bejn il-parentesi.

Taqsima A: Imla l-vojt billi tagħzel il-kelma t-tajba:

l-inklużjoni	mobbiltà residenzjali	dipendenti	opportunitajiet indaqs	is-servizzi soċjali
interazzjoni soċjali	dritt	kontributorji	l-inugwaljanza	gustizzja soċjali

- _____ fis-soċjetà hija forma oħra ta' ingustizzja soċjali.
- Il-gruppi jistgħu joffru l-aħjar ambjent għall-_____.
- _____ huma l-mezz li bihom il-gvern iqassam il-ġid tal-pajjiż b'mod aktar ġust.
- Li jkollok dar diċenti huwa b'zonn bażiku kif ukoll _____.
- _____ tfisser meta tiehu dak li haqqek.
- Persuni _____ huma dawk li għandhom b'zonn lil haddieħor.
- Is-servizzi _____ huma dawk li l-individwu jikkontribwixxi għalihom.
- _____ tfisser meta n-nies imorru joqogħdu f'post ieħor.
- Il-liġi tal-_____ thares id-drittijiet ċivili ta' persuni bi b'zonnijiet speċjali.
- _____ għandha l-għan biex tintegra lil kulhadd fis-soċjetà.

(10 marki)

Taqsima B: Aghzel billi timmarka t-tweġiba t-tajba:

- X'inhw *welfare state*?**
 - iċ-ċekk tal-paga
 - għajnuna organizzata mill-Istat
 - il-karità

2. **Il-ġeneru jirreferi ghal**
 - a) diviżjoni soċjali bbażata fuq is-sess tagħna
 - b) tfal żgħar
 - c) xi haġa bijoloġika
3. **Id-demografija hija**
 - a) in-numru ta' nies li jgħixu f'żona partikolari
 - b) il-karatteristiċi fiżiċi ta' pajjiż
 - c) l-istudju tal-popolazzjoni umana
4. **L-Aġenzija Sedqa tagħti appoġġ lil persuni**
 - a) li jbatu mill-vizzju tad-droga
 - b) bi bżonnijiet speċjali
 - c) anzjani
5. **Persuni żvantaġġjati**
 - a) ikunu sinjuri
 - b) ikollhom bżonnijiet speċjali
 - c) ma jkollhom bżonn xejn
6. **Emigrazzjoni tfisser**
 - a) meta n-nies jiġu sfurzati jtilqu mill-pajjiż
 - b) meta n-nies jtilqu biex imorru f'pajjiż ieħor
 - c) ċaqliq tan-nies fl-istess pajjiż
7. **Interdipendenza tfisser**
 - a) hadd m'għandu bżonn lil hadd
 - b) kulhadd jagħmel li jrid
 - c) kulhadd huwa bżonn xulxin
8. **Esklużjoni soċjali ssehh meta persuna tiġi**
 - a) aċċettata fis-soċjetà
 - b) imwarrba mis-soċjetà
 - c) sfurzata biex tagħmel xi haġa
9. **Globalizzazzjoni tfisser meta l-pajjiżi**
 - a) jiġġieldu bejniethom
 - b) ma jikkooperawx flimkien
 - c) jiffurmaw villaġġ globali
10. **Soċjetà multikulturali**
 - a) thaddan fiha kulturi differenti
 - b) hija waħda diżorganizzata
 - c) tkun magħmula minn razza waħda

(10 marki)

Taqsim C: Ghid jekk hux VERU jew FALZ u ghid ghaliex:

1. *Iċ-children's allowance* tinghata mill-Istat biex tghin lill-anzjani. Veru/Falz
Ghaliex? _____
2. Fil-pajjizi kollha n-nisa jithallsu iżjed mill-irġiel fuq il-post tax-xoghol. Veru/Falz
Ghaliex? _____
3. Il-kummerċ qed jiżdied minhabba l-globalizzazzjoni. Veru/Falz
Ghaliex? _____
4. F'Malta l-ispazji miftuħa għar-rikreazzjoni huma limitati. Veru/Falz
Ghaliex? _____
5. Il-pajjizi li qed jiżviluppaw għandhom livell ta' għajxien għoli hafna. Veru/Falz
Ghaliex? _____

(10 marki)

Taqsim D: Aqra din is-silta u wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA dwarha fuq karta separata:

Skont iċ-ċensiment tal-2005, il-popolazzjoni ta' Malta hija ta' 404,039 ruh. 200,715 huma rġiel, filwaqt li 203,324 huma nisa. Id-densità tal-popolazzjoni ta' Malta, li hija ta' 1,282 persuna għal kull kilometru kwadru, hija meqjusa bħala wahda mill-ogħla fid-dinja għaliex hemm hafna nies meta mqabbla maċ-ċokon tal-gżira. Huwa mistenni li sas-sena 2025 il-popolazzjoni ta' Malta se tkun lahqet l-424,028 ruh. Bhal kull pajjiż żviluppat iehor Malta wkoll qed thoss is-sintomi ta' soċjetà li qed tixjieh. Iċ-ċensiment wera li l-għadd ta' persuni li għandhom bejn il-50 u l-64 sena qed jiżdied b'rata li hija ferm ogħla minn dik ta' pajjizi Ewropej oħra.

Mistoqsijiet:

1. Ghid x'inhu **ċensiment**. Kull meta normalment isir ċensiment? (3)
2. Liema fatturi jwasslu għal zieda fil-popolazzjoni? Agħti **ERBA'** eżempji. (8)
3. Spjega x'inhu **densità tal-popolazzjoni**. Semmi **ŻEWĠ** problemi ambjentali li wiehed jiltaqa' magħhom f'reġjuni popolati hafna. (6)
4. Bhalissa f'pajjiżna hafna djar qed jitwaqqghu biex minflokhom jinbnew appartamenti godda. Taqbel ma' dak li qed jigri? Sahħah ir-ragunijiet tieghek billi tagħti eżempji. (4)
5. Fisser x'inhu **urbanizzazzjoni**. Semmi **ŻEWĠ** problemi soċjali li din qed iggib magħha. (6)
6. Malta qed thoss is-sintomi ta' soċjetà li qed tixjieh. Xi jfisser dan? (3)

(30 marka)

Taqsim E: Fuq karta separata, wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA:

1. Għaliex hafna nisa jippreferu jaħdmu fuq bażi *part-time*? Semmi **HAMES** raġunijiet. (3)
 2. Spjega x'inhil **solidarjetà globali**. Aġhti eżempju ta' kif din tista' titwettaq. (5)
 3. Semmi **HAMES** benefiċċji soċjali li jirċievu ċ-ċittadini Maltin. (5)
 4. Fis-soċjetà hemm diversi gruppi soċjali. Barra l-familja, semmi **HAMES** gruppi soċjali oħra. (5)
- (20 marka)

Taqsim F: Aghzel WIEHED minn dawn it-temi u ikteb madwar 180-200 kelma dwaru fuq karta separata:

1. L-ekonomija hija magħmula minn **ERBA'** setturi. Iddiskuti.
 2. Opinjonijiet u valuri differenti jgħibu magħhom kunflitt bejn il-gruppi u diżgwid fis-soċjetà. Għandha s-soċjetà tippermetti opinjonijiet differenti? Iddiskuti.
 3. Ikteb fit-tul dwar id-differenza bejn **żoni urbani** u **żoni rurali** billi tagħti eżempji.
 4. In-nisa jiffurmaw parti kbira mill-popolazzjoni. Madankollu, fid-dinja hafna min-nisa jiġu trattati b'mod differenti mill-irġiel. Iddiskuti fit-tul billi tagħti eżempji.
- (20 marka)